

Warszawa, dnia 2 lutego 2026 r.

Poz. 166

**UCHWAŁA NR 61
RADY MINISTRÓW**

z dnia 26 stycznia 2026 r.

w sprawie ustanowienia programu inwestycyjnego pod nazwą „Przebudowa pawilonów: nr XVIII na oddział psychiatrii sądowej o wzmocnionym zabezpieczeniu, nr XIV na oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży oraz nr XVII na oddział psychiatryczny w ramach Centrum Zdrowia Psychicznego w Szpitalu dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych im. St. Kryzana w Starogardzie Gdańskim”

Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 2020 r. o Funduszu Medycznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 889 oraz z 2025 r. poz. 1739) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Rada Ministrów ustanawia program inwestycyjny pod nazwą „Przebudowa pawilonów: nr XVIII na oddział psychiatrii sądowej o wzmocnionym zabezpieczeniu, nr XIV na oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży oraz nr XVII na oddział psychiatryczny w ramach Centrum Zdrowia Psychicznego w Szpitalu dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych im. St. Kryzana w Starogardzie Gdańskim”, zwany dalej „Programem inwestycyjnym”, stanowiący załącznik do uchwały.

2. Program inwestycyjny ustanawia się na lata 2026–2029.

§ 2. 1. Program inwestycyjny jest dofinansowany ze środków Funduszu Medycznego.

2. Łączna kwota środków z Funduszu Medycznego z Subfunduszu Infrastruktury Strategicznej, w okresie realizacji Programu inwestycyjnego wyniesie 44 997 300 zł.

3. Kwota środków na realizację Programu inwestycyjnego jest corocznie ujmowana w planie finansowym Funduszu Medycznego, stanowiącym załącznik do ustawy budżetowej na dany rok, i podawana do publicznej wiadomości na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zdrowia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*

Program inwestycyjny

pod nazwą „Przebudowa pawilonów: nr XVIII na oddział psychiatrii sądowej o wzmocnionym zabezpieczeniu, nr XIV na oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży oraz nr XVII na oddział psychiatryczny w ramach Centrum Zdrowia Psychicznego w Szpitalu dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych im. St. Kryzana w Starogardzie Gdańskim”

**dla projektu strategicznego
wskazanego do finansowania
ze środków Funduszu Medycznego¹⁾**

**w konkursie
nr FM-SIS.03.PSYCH.2024²⁾**

¹⁾ Zgodnie z ustawą z dnia 7 października 2020 r. o Funduszu Medycznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 889 oraz z 2025 r. poz. 1739).

²⁾ Na wybór propozycji projektów strategicznych w zakresie dofinansowania zadań polegających na budowie, przebudowie, modernizacji lub doposażeniu infrastruktury strategicznej podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w zakresie opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień, na podstawie umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia.

I. Podmiot realizujący program

Nazwa podmiotu

Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. St. Kryzana w Starogardzie Gdańskim.

Adres podmiotu

ul. Skarszewska 7, 83-200 Starogard Gdański

Informacje o podmiocie

Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. St. Kryzana w Starogardzie Gdańskim, zwany dalej „Szpitalem”, to największy szpital psychiatryczny w województwie pomorskim i jeden z największych w kraju. Szpital prowadzi swoją działalność nieprzerwanie od czasu powstania, tj. od 1895 r. Od wielu lat Szpital udziela świadczeń opieki zdrowotnej w różnych zakresach psychiatrii, podążając w swoim nieustannym rozwoju za potrzebami społecznymi i najnowszymi wymaganiami wiedzy psychiatrycznej. Obecnie jest to wysokospecjalistyczny podmiot leczniczy, w którym są leczone praktycznie wszystkie zaburzenia psychiczne w sposób kompleksowy, tak aby pacjent uzyskał pełną pomoc bez potrzeby korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej u innego świadczeniodawcy.

Obecnie zgodnie z Rejestrem Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą prowadzonego przez Wojewodę Pomorskiego, (księga rejestrowa o nr 000000011342) w Szpitalu znajdują się niżej wymienione zakłady lecznicze i komórki organizacyjne:

- Oddział leczenia zaburzeń nerwicowych i osobowości – 24 łóżka,
- Oddział psychiatryczny dla dorosłych nr VII – 45 łóżek,
- Oddział psychiatryczny dla dorosłych nr XIX – 47 łóżek,
- Oddział psychiatryczny dla dorosłych nr XVII – 48 łóżek,
- Oddział rehabilitacji psychiatrycznej – 20 łóżek,
- Oddział psychogeriatryczny – 25 łóżek,
- Zakład opiekuńczo - leczniczy psychiatryczny nr XVI – 52 łóżka,
- Zakład opiekuńczo-leczniczy psychiatryczny nr XI – 50 łóżek,
- Oddział leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych – 10 łóżek,
- Oddział leczenia uzależnień na 45 łóżek,
- Oddział terapii uzależnienia od alkoholu – 43 łóżka,
- Oddział psychiatrii sądowej o podstawowym zabezpieczeniu nr XIII – 56 łóżek,
- Oddział psychiatrii sądowej o podstawowym zabezpieczeniu nr XV – 43 łóżka,
- Oddział psychiatrii sądowej o wzmocnionym zabezpieczeniu nr XXII – 44 łóżka
- Oddział psychiatrii sądowej o wzmocnionym zabezpieczeniu nr XXIV – 84 łóżka,
- Oddział psychiatrii sądowej o wzmocnionym zabezpieczeniu dla nieletnich nr XXIII – 32 łóżka.

Od 1 listopada 2022 r. w ramach utworzonego Centrum Zdrowia Psychicznego dla mieszkańców powiatu starogardzkiego znajdują się następujące komórki organizacyjne:

- Oddział psychiatryczny nr IX – 45 łóżek,
- Oddział dzienny psychiatryczny – 15 miejsc,
- Poradnia zdrowia psychicznego,
- Zespół Leczenia Środowiskowego.

Szpital posiada trzy poziomy referencyjne w zakresie psychiatrii dzieci i młodzieży, tj.:

- Poradnię psychologiczną dla dzieci i młodzieży – ośrodek środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży – I poziom referencyjny,
- Poradnię zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży – Centrum Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży – II poziom referencyjny,
- Oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży – ośrodek wysokospecjalistycznej całodobowej opieki psychiatrycznej – III poziom referencyjny – 30 łóżek.

Szpital posiada także komórki organizacyjne pomocnicze: Izbę przyjęć, aptekę, Pracownię diagnostyki laboratoryjnej, Pracownię diagnostyki obrazowej, Pracownię elektroencefalograficzną, gabinet stomatologiczny oraz Poradnię medycyny pracy.

W 2023 r. w Szpitalu średnio dobowo przebywało 733 pacjentów, natomiast w 2024 r. 735 pacjentów. Szpital posiada własną obsługę i infrastrukturę administracyjną i techniczną, własną kotłownię, ujęcia wody, zasilanie awaryjne, inne budynki pomocnicze. Szpital zatrudnia 813 pracowników w formie umowy o pracę lub kontraktowej, z czego 699 to kadra medyczna: 62 lekarzy, 256 pielęgniarek, psychoterapeutów, psychologów, 78 specjalistów psychoterapii uzależnień, 16 terapeutów zajęciowych oraz pozostały personel medyczny (ratownicy medyczni, opiekun medyczny, personel pomocniczy – sanitariusze, salowi). Posiada akredytację na prowadzenie specjalizacji w dziedzinie psychiatrii – 24 miejsca specjalizacyjne, w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży, która jest prowadzona w oddziale psychiatrycznym dla młodzieży – 4 miejsca specjalizacyjne oraz w oddziale psychiatrii sądowej o wzmocnionym zabezpieczeniu dla nieletnich – 3 miejsca specjalizacyjne.

II. Okres realizacji programu

Planowany termin realizacji programu lata: 2026–2029.

III. Cel programu

W ostatnich latach obserwuje się wzmożoną zachorowalność na choroby psychiczne, które stają się problemem społecznym. Szczególne nasilenie tych niekorzystnych zjawisk miało miejsce podczas pandemii COVID-19. Mimo iż od pandemii upłynął już pewien okres czasu, to jednak nie obserwuje się obniżenia skali problemu. W związku z powyższym rodzi się pilna potrzeba zaspokojenia potrzeb społeczeństwa szczególnie w zakresie najbardziej deficytowych specjalności.

Celem głównym Programu inwestycyjnego jest poprawa dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień oraz poprawa jakości udzielanych świadczeń.

Jak wskazano wyżej, Szpital udziela świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień od czasu swego powstania, tj. od 1895 r. Data powstania Szpitala wskazuje na fakt, iż infrastruktura ma swoje lata i wymaga dostosowania do współczesnych wymagań. Część obiektów przez lata była poddawana modernizacji, jednak z uwagi na wieloletnie niedofinansowanie psychiatrii proces ten postępuje w sposób niezadawalający. Jednocześnie wraz z rozwojem cywilizacyjnym społeczeństwa pojawiają się nowe wyzwania w zakresie psychiatrii.

Program inwestycyjny skupia się na trzech najbardziej wymagających obszarach, tj. psychiatrii sądowej dla dorosłych, psychiatrii dzieci i młodzieży oraz nowym modelu psychiatrii, którego podstawą są centra zdrowia psychicznego. Aktualnie obserwuje się deficyt miejsc w oddziałach psychiatrii sądowej o wzmocnionym zabezpieczeniu, co uwidacznia się w przepelnionych funkcjonujących w Szpitalu dwóch oddziałach o tym profilu. Również deficytowa w zakresie liczby łóżek jest obecnie psychiatria dzieci i młodzieży. Funkcjonujący w Szpitalu oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży mimo zwiększenia w 2023 r. liczby łóżek z 16 do 30 jest w pełni obłożony i dodatkowo tworzą się tzw. kolejki oczekujących na udzielenie świadczenia. Ponadto aktualne trendy w psychiatrii nakierowane są na tworzenie nowego modelu, którego postawą są centra zdrowia psychicznego.

Zrealizowanie projektu spowoduje, że Szpital osiągnie pełną komplementarność w zakresie udzielania świadczeń opieki zdrowotnej, co sprawi, że pacjent będzie mógł zostać objęty pełną opieką zdrowotną bez potrzeby korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej u innego świadczeniodawcy.

IV. Zadania programu

IV.1. Opis inwestycji

Szpital został wybudowany w 1895 r. i jest jednym z największych szpitali psychiatrycznych w Polsce. Charakteryzuje się symetrycznym układem urbanistycznym. Część centralną stanowią budynki pomocnicze (administracyjne, techniczne, gospodarcze oraz terapeutyczne). Natomiast po obu stronach zlokalizowano pawilony lecznicze. Łącznie jest to 28 budynków. Są one posadowione na jednej zwartej i ogrodzonej działce, otoczone parkiem, co stanowi idealne warunki do leczenia chorób psychicznych. Obiekt wraz z terenem jest wpisany do rejestru zabytków. Na przestrzeni lat większa część budynków została dostosowana lub obecnie jest dostosowywana do współczesnych standardów leczenia chorych. Proces ten jednak jest rozciągnięty w czasie z uwagi na ograniczone środki.

Głównym założeniem Programu inwestycyjnego jest przebudowa istniejących trzech pawilonów leczniczych nr XIV, nr XVIII oraz nr XVII. Pawilon nr XIV oraz XVIII nie były poddane w przeszłości kompleksowej modernizacji, co powoduje, że charakteryzują się dużymi kilkunastoosobowymi salami chorych, nie są również dostosowane do obecnych standardów oraz przepisów prawa. Pawilon nr XVIII obecnie jest wyłączony z eksploatacji, natomiast pawilon nr XIV jest wykorzystywany w niewielkim zakresie (parter budynku), a po zakończeniu prowadzonej obecnie przebudowy innego pawilonu nr VIII i przeniesieniu tam funkcjonującej w pawilonie nr XIV Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży, wykorzystanie obiektu będzie znikome. Z kolei obecnie eksploatowany pawilon nr XVII, w którym funkcjonuje oddział psychiatryczny ogólny, był wcześniej poddany przebudowie, jednak długoletnia intensywna eksploatacja spowodowała, że oddział wykazuje duży stopień zużycia. Oddział nie odpowiada aktualnie obowiązującym przepisom prawa, nie jest dostosowany dla osób z niepełnosprawnością (brak windy, co uniemożliwia przemieszczanie się osób z niepełnosprawnością między kondygnacjami). Sale chorych nie są wyposażone w autonomiczne łazienki. Obiekt wymaga również interwencji z uwagi na powstałe pęknięcia ścian i murów.

Zakres przewidzianych prac budowlanych w poszczególnych pawilonach jest różny i wynika zarówno z ich stanu technicznego, konstrukcji, kubatury oraz przeznaczenia.

Program inwestycyjny obejmuje trzy zadania:

- 1) nr 1 – Przebudowa, nadbudowa i rozbudowa pawilonu nr XVIII z przeznaczeniem na oddział psychiatrii sądowej o wzmocnionym zabezpieczeniu. W wyniku przebudowy powstanie nowoczesny 40-łóżkowy oddział spełniający wymagania określone w przepisach prawnych z odpowiednią infrastrukturą leczniczą, terapeutyczną i socjalno-bytową;
- 2) nr 2 – Przebudowa, nadbudowa i rozbudowa pawilonu nr XIV z przeznaczeniem na oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży nakierowany na przyjmowanie młodych pacjentów na podstawie orzeczenia sądów w ramach podstawowego zabezpieczenia. W wyniku przebudowy powstanie nowoczesny 30-łóżkowy oddział spełniający wymagania określone w przepisach prawnych z odpowiednią infrastrukturą leczniczą, terapeutyczną, socjalno-bytową oraz edukacyjną;
- 3) nr 3 – Przebudowa pawilonu nr XVII z przeznaczeniem na stacjonarny oddział psychiatryczny stanowiący komórkę organizacyjną Centrum Zdrowia Psychicznego. W wyniku przebudowy powstanie nowoczesny 30-łóżkowy oddział spełniający wymagania określone w przepisach prawnych z odpowiednią infrastrukturą leczniczą, terapeutyczną i socjalno-bytową.

W przypadku dwóch pierwszych oddziałów przebudowa umożliwi zwiększenie liczby deficytowych miejsc, jak również zdecydowaną poprawę standardu pobytu i leczenia pacjentów przekładającą się

również na jakość i komfort pracy personelu. Zagospodarowane zostaną niewykorzystane lub częściowo wykorzystywane obiekty, co wpłynie na optymalizację wykorzystania posiadanej bazy leczniczej.

Trzecie zadanie jest nakierowane głównie na poprawę jakości udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej oraz optymalne wykorzystanie posiadanej bazy.

IV.2. Zadania

1. Zadanie nr 1

Przedmiotem zadania jest: „Przebudowa, nadbudowa i rozbudowa pawilonu nr XVIII w Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Starogardzie Gdańskim, ul. Skarszewska nr 7 z przeznaczeniem na oddział psychiatrii sądowej o wzmocnionym zabezpieczeniu”.

W ramach realizowanego zadania powstanie nowoczesny oddział na 40 miejsc o podwyższonym standardzie, 3-osobowe sale chorych wraz z łazienką (1 łazienka na dwie sale) oraz 4-osobowe sale chorych (z oddzielną łazienką) oraz 2 pokojami obserwacyjnymi – separatkami (w poziomie parteru i I piętra) wraz z łazienką, infrastrukturą leczniczą, terapeutyczną oraz socjalno-bytową. Oddział będzie spełniał wymagania wynikające z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 stycznia 2017 r. w sprawie komisji psychiatrycznej do spraw środków zabezpieczających i wykonywania środków zabezpieczających w zakładach psychiatrycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1780). Oddział będzie dostosowany dla osób z niepełnosprawnością oraz pozostałych przepisów sanitarnych i przeciwpożarowych. Poprawi się również znacząco efektywność energetyczna, co przełoży się na niższe koszty eksploatacji.

Rozbudowa, przebudowa i nadbudowa obiektu spowodują, że wszystkie kondygnacje budynku będą w sposób maksymalny wykorzystane. W części piwnicznej zostaną zlokalizowane pomieszczenia magazynowe, techniczne oraz terapeutyczne. Parter oraz I piętro będą przeznaczone na bazę łóżkową, leczniczą oraz terapeutyczną z możliwością wydzielenia oddzielnych pododdziałów, natomiast w nadbudowanym częściowo II piętrze będą się mieścić pomieszczenia socjalne personelu oraz gabinet psychologa. Wszystkie kondygnacje będą dostępne dla osób z niepełnosprawnością przez budowę szybu i montaż dźwigu. Nie bez znaczenia jest fakt, że zostanie zatrzymana degradacja zabytkowego obiektu wpisanego do rejestru zabytków, jak również będzie zachowana jego pierwotna funkcja. Pośrednio Program inwestycyjny wpłynie na poprawę warunków leczenia i pobytu pacjentów oraz pracy personelu w dwóch obecnie funkcjonujących oddziałach psychiatrii sądowej o wzmocnionym zabezpieczeniu nr XXII i XXIV przez ich odciążenie. W ramach Programu inwestycyjnego zostanie zwiększona powierzchnia obiektu z 1808 m² do 1988 m². Pacjenci będą mieli dostęp do ogrodzonego terenu zewnętrznego przez budowę zintegrowanego z budynkiem muru.

2. Zadanie nr 2

Przedmiotem zadania jest: „Przebudowa, nadbudowa i rozbudowa pawilonu nr XIV w Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Starogardzie Gdańskim, ul. Skarszewska nr 7 z przeznaczeniem na oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży w Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. St. Kryzana w Starogardzie Gdańskim”.

W ramach zadania powstanie nowoczesny oddział na 30 miejsc o podwyższonym standardzie, 3-osobowe sale chorych z węzłami sanitarnymi oraz 2 pokojami obserwacyjnymi – separatkami z węzłami sanitarnymi (po jednej na każdej kondygnacji), infrastrukturą leczniczą, terapeutyczną oraz socjalno-bytową. Oddział będzie spełniał wszystkie wymogi wynikające z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, będzie dostosowany dla osób z niepełnosprawnością oraz pozostałych przepisów sanitarnych i przeciwpożarowych. Poprawi się również znacząco efektywność energetyczna, co przełoży się na niższe koszty eksploatacji.

Przebudowa, nadbudowa i rozbudowa obiektu spowoduje, że wszystkie kondygnacje budynku będą w sposób maksymalny wykorzystane. W części piwnicznej zostaną zlokalizowane pomieszczenia techniczne, magazynowe oraz socjalne dla personelu. Parter oraz I piętro będą przeznaczone na bazę łózkową, leczniczą i terapeutyczną z możliwością wydzielenia oddzielnych pododdziałów, natomiast w nadbudowanym częściowo II piętrze będą się mieścić pomieszczenia przeznaczone na działalność edukacyjną wynikającą z konieczności realizacji obowiązku szkolnego. Wszystkie kondygnacje będą dostępne dla osób z niepełnosprawnością przez budowę szybu i montaż dźwigu. Nie bez znaczenia jest fakt, że zostanie zatrzymana degradacja zabytkowego obiektu wpisanego do rejestru zabytków, jak również będzie zachowana pierwotna funkcja obiektu. W ramach Programu inwestycyjnego zostanie zwiększona powierzchnia całkowita obiektu z 1857 m² do około 1953 m². Pacjenci będą mieli dostęp do terenu zewnętrznego sportowo-rekreacyjnego.

3. Zadanie nr 3

Przedmiotem zadania jest: „Przebudowa pawilonu nr XVII w Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. St. Kryzana w Starogardzie Gdańskim z przeznaczeniem na stacjonarny oddział psychiatryczny stanowiący komórkę organizacyjną Centrum Zdrowia Psychicznego”.

W ramach realizowanego zadania powstanie nowoczesny oddział na 30 miejsc o podwyższonym standardzie 3-osobowe sale chorych z węzłami sanitarnymi oraz 2 jednoosobowymi pokojami obserwacyjnymi – separatkami z węzłami sanitarnymi (po jednej na każdej kondygnacji), infrastrukturą leczniczą, terapeutyczną oraz z zapleczem socjalnym. Oddział będzie spełniał wymagania wynikające z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, będzie dostosowany dla osób z niepełnosprawnością oraz pozostałych przepisów sanitarnych i przeciwpożarowych. Poprawi się również znacząco efektywność energetyczna, co przełoży się na niższe koszty eksploatacji.

Przebudowa obiektu spowoduje, że wszystkie kondygnacje budynku będą w sposób maksymalny wykorzystane. W części piwnicznej zostaną zlokalizowane pomieszczenia techniczne, magazynowe oraz socjalne dla personelu. Parter oraz I piętro będą przeznaczone na bazę łózkową, leczniczą z możliwością wydzielenia oddzielnych pododdziałów, natomiast w nadbudowanym częściowo II piętrze będą się mieścić sale terapii oraz pomieszczenia socjalne personelu. Wszystkie kondygnacje będą dostępne dla osób z niepełnosprawnością przez budowę szybu i montaż dźwigu. Nie bez znaczenia jest fakt, że zostanie zatrzymana degradacja zabytkowego obiektu wpisanego do rejestru zabytków, jak również zachowana będzie pierwotna funkcja obiektu. Pośrednio planowany Program inwestycyjny w dłuższej perspektywie wpłynie na poprawę warunków leczenia i pobytu pacjentów oraz pracy personelu w oddziale psychiatrii sądowej o podstawowym zabezpieczeniu nr XV, który po zrealizowaniu przedmiotowego Programu inwestycyjnego zamierza się przenieść do pawilonu nr IX, gdzie obecnie funkcjonuje oddział psychiatryczny w ramach Centrum Zdrowia Psychicznego.

V. Opis zakładanych efektów medycznych i rzeczowych w wyniku realizacji inwestycji

Planowane efekty medyczne uzyskane w wyniku inwestycji

Program inwestycyjny oprócz uzyskania korzyści dla pacjentów przełoży się również na uzyskanie wymiernych efektów medycznych. Wszystkie trzy zadania w swoim zakresie, oprócz zwiększenia dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień oraz poprawy komfortu pobytu pacjentów, mają na celu stworzenie infrastruktury, która umożliwi szybkie i skuteczne leczenie. Powstaną odpowiednie gabinety lekarskie, zabiegowe i terapeutyczne w liczbie umożliwiającej diagnostykę i terapię zarówno indywidualną, jak i grupową. Komfort pobytu pacjentów przełoży się również na ich stan psychiczny, dając lepsze podłoże do skutecznego leczenia. Sprofilowane oddziały umożliwią wdrożenie terapii nakierowanej na konkretną grupę pacjentów.

Oddział psychiatrii sądowej o wzmocnionym zabezpieczeniu, którego otwarcie jest planowane na bazie pawilonu nr XVIII po przeprowadzonej przebudowie, będzie przeznaczony do udzielania wysokospecjalistycznych świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie psychiatrii i seksuologii. Planowane jest stworzenie oddziału liczącego docelowo 40 łóżek, podzielonego na dwa pododdziały. Jest to założenie umożliwiające kohortowanie pacjentów, zabezpieczające przed kontaktowaniem się specyficznych grup

pacjentów między sobą, a jednocześnie pozwalające na objęcie każdej z tych grup odpowiednimi dla niej działaniami terapeutycznymi. Taki oddział będzie mógł, w zależności od zapotrzebowania i pojawiających się tendencji demograficznych lub założeń działania systemu psychiatrii sądowej, w sposób elastyczny dostosowywać swój zakres działania i tak dobierać (we współpracy z innymi oddziałami psychiatrycznymi Szpitala) rozkład oraz rodzaj przyjmowanych pacjentów, aby optymalnie wykorzystać bazę łóżkową. Będzie mógł przyjmować zarówno osoby aresztowane, jak i retencjonowane (przebywające na internacji sądowo-psychiatrycznej) zarówno osoby chore psychicznie, jak i zaburzone osobowościowo czy prezentujące zaburzenia preferencji seksualnych, co najważniejsze, będzie mógł także, jako jeden z nielicznych podmiotów leczniczych w kraju przyjmować także kobiety – aresztowane czy retencjonowane na poziomie wzmocnionego zabezpieczenia.

Rozkład pomieszczeń zaplanowany w tym pawilonie oraz przewidziane innymi przepisami zabezpieczenia infrastrukturalne i zawarte w projekcie kompleksowej przebudowy oddziału pozwolą dochować wszelkich wymogów bezpieczeństwa pacjentów, personelu, jak i społeczeństwa, zapobiegając samouwalnianiu się pacjentów, nielegalnym kontaktom z osobami z zewnątrz, przemytowi substancji psychoaktywnych czy zastrzeżonych informacji z i do oddziału. Systemy zabezpieczeń mechanicznych (drzwi, śluzy, okna, mury zewnętrzne, okratowanie pomieszczeń,) jak i elektronicznych (kontrola dostępu, systemy alarmów osobistych, systemy kontroli otwarcia drzwi i okien, kontroli przedmiotów wnoszonych i wynoszonych z oddziału), w które zgodnie z przepisami i planami taki oddział będzie wyposażony, pozwolą zachować pełną kontrolę nad obiegiem informacji, przedmiotów dokumentów oraz poruszaniem się pacjentów i osób z zewnątrz, zgodnie ze wszelkimi wymogami stawianymi tego typu podmiotom leczniczym.

Oddział psychiatrii sądowej wzmocnionego zabezpieczenia planowany na bazie pawilonu nr XVIII będzie mógł w sposób istotny zmniejszyć zagęszczenie pacjentów w pozostałych oddziałach psychiatrii sądowej Szpitala. W tej chwili oba oddziały wzmocnionego zabezpieczenia są zmuszone do prowadzenia leczenia populacji pacjentów znacznie przewyższającej ich nominalne założenia. Pacjenci są kierowani do oddziałów – jak i do innych oddziałów w kraju – gdyż jest taka konieczność prawna, tak są skonstruowane przepisy, jednocześnie nie ma w kraju wystarczającej bazy, aby przyjmować kolejne osoby przebywające w aresztach czy zakładach karnych wymagające leczenia w trakcie czy po zakończeniu odbywania kary lub też w ramach środków zabezpieczających po umorzeniu postępowania. Takie osoby będą przyjęte do oddziału nr XVIII, co w sposób bardzo wyraźny poprawi możliwości asymilacji kolejnych osób.

Pacjenci będą przebywać w mniejszych grupach, w kiluosobowych salach, co w sposób znaczący poprawi ich komfort, pozwoli uniknąć problemów interpersonalnych wynikających z nadmiernego zagęszczenia, gdy pacjentów jest zbyt wielu dochodzi do spięć emocjonalnych, kłótni, jest duże prawdopodobieństwo eskalowania agresji, ekspresji niezadowolenia, roszczeń, skarg. W warunkach małych, maksymalnie dwudziestoosobowych pododdziałów, z jakich będzie składał się pawilon nr XVIII, takie problemy będą minimalizowane. Będzie można także, wykorzystując współpracę między oddziałami psychiatrycznymi Szpitala i znajomość specyfiki emocjonalności poszczególnych osób, tak dobierać składy osobowe w pododdziałach i na poszczególnych salach, aby uniknąć konfliktów, przemocy, agresji, likwidować w zarodku próby tworzenia subkultur czy wnoszenia zwyczajów pochodzących z zakładów karnych lub patologicznych środowisk, czyli miejsc skąd pochodzą pacjenci takich oddziałów.

Pacjenci, niezależnie od głębokości prezentowanych przez nich zaburzeń i stopnia szkodliwości społecznej ich czynów, mają prawo do godnego, adekwatnego do czasu i wymogów kultury zabezpieczenia w infrastrukturę. Do przestrzeni osobistej, dostępu do adekwatnej liczby toalet, łazienek, do stołówki czy pokoju – świetlicy, gdzie można wygodnie usiąść, obejrzeć film, spokojnie i komfortowo zjeść posiłek, bez konieczności ciągłego poczucia ciasnoty, przytłoczenia obecnością innych osób. Takie warunki będzie mógł zapewnić nowy pawilon nr XVIII dla swoich pacjentów, a pośrednio również dla pacjentów pozostałych oddziałów, gdzie zmniejszy się przeciążenie personalne.

Głównym zadaniem oddziału psychiatrii sądowej jest kompleksowa terapia – farmakologiczna, psychoterapia, psychoedukacja, terapia odwykowa, relaksacja, terapia zajęciowa. To wszystko pacjenci otrzymują, ale w swoich działaniach napotykamy się na bariery wynikające z niedostatku przestrzeni i nadmiernej liczby pacjentów. Nie ma możliwości prowadzenia skutecznej terapii w bardzo dużych grupach pacjentów, każda dodatkowa osoba (poza limity uczestników, które są wypracowane w praktyce

i zgodne z zasadami akademickimi) spowalnia proces terapeutyczny, sprowadza zagrożenie powstawania destrukcyjnych mechanizmów grupowych i społecznych, utrudnia identyfikację i opracowanie pojawiających się konfliktów czy problematyki psychologicznej pacjentów. Nowy oddział, gdzie będą nowe sale terapeutyczne, gdzie będzie można wprowadzić nowy personel, zmniejszyć liczbę osób w grupach pozwoli w sposób bardzo wyraźny przyspieszyć procesy terapii grupowej w rezultacie skrócić czas pobytu takich osób w oddziale do niezbędnego minimum.

Planowana przebudowa pawilonu nr XIV z przeznaczeniem na oddział psychiatryczny dla dzieci i młodzieży, w wyniku którego nastąpi zwiększenie liczby miejsc o 30 łóżek, zapewni komfortowe warunki pobytu chorych przez stworzenie małych 1-3-osobowych sal z węzłami sanitarnymi, odpowiednią bazą leczniczą oraz terapeutyczną. Oddział będzie dostosowany do zapewnienia wykonywania obowiązku szkolnego. Młodzi pacjenci będą mieli również dostęp do terenu sportowo-rekreacyjnego, co w sposób efektywny będzie wpływać na rozładowywanie negatywnych emocji. Stworzenie dodatkowej znaczącej liczby miejsc spowoduje, że młodzi pacjenci z uwagi na brak miejsc, przy jednoczesnej pilnej potrzebie hospitalizacji, nie będą przebywać w oddziałach ogólnych dla dorosłych. Stworzenie nowego oddziału nakierowanego na przyjmowanie pacjentów w wyniku postanowień sądu umożliwi wprowadzenie odpowiedniego sposobu leczenia i terapii dostosowanych do specyfiki pacjenta. Jednocześnie obecnie funkcjonujący oddział dla dzieci i młodzieży nie będzie narażony na przyjmowanie pacjentów, którzy mogliby destrukcyjnie wpływać na proces leczenia innych hospitalizowanych pacjentów.

Szpital uczestniczy w programie pilotażowym w centrach zdrowia psychicznego, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie programu pilotażowego w centrach zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1883). W strukturze Centrum Zdrowia Psychicznego działa oddział całodobowy nr IX. Był to oddział adaptowany na potrzeby Centrum Zdrowia Psychicznego, także na potrzeby gabinetów psychologicznych, interwencji kryzysowych, Zespołu Lecznictwa Środowiskowego. W miarę zdobywania doświadczeń w prowadzeniu Centrum pojawia się potrzeba modyfikacji pewnych założeń. Konieczne jest wydzielenie innego pawilonu na potrzeby Centrum Zdrowia Psychicznego i inne zorganizowanie tej struktury.

Planowana przebudowa pawilonu nr XVII i przekształcenie go w specjalnie przygotowane na potrzeby Centrum Zdrowia Psychicznego miejsce pobytów pacjentów w kryzysach psychicznych pozwoli udzielać świadczeń opieki zdrowotnej w standardzie zgodnym z pojawiającymi się trendami psychiatrii. Oddział będzie stworzony wyjściowo jako oddział koedukacyjny, wyposażony w udogodnienia dla osób z niepełnosprawnością, pozbawiony barier architektonicznych. Pacjenci będą przebywać w małych 1-3-osobowych salach, cała organizacja struktury oddziału, sposób organizacji przestrzeni i pracy w oddziale będzie nakierowany na intensywne, celowane, ale krótkoterminowe interwencje medyczne, na uniknięcie wtórnej hospitalizacji, wykluczenia pacjentów ze środowiska. Po to będą tworzone małe sale, liczne miejsca, gdzie pacjenci będą mogli wspólnie spędzać czas, spotkać się z rodziną. Odpowiednio przygotowane i wydzielone gabinety pozwolą pacjentom przepracowywać z personelem swoje problemy, spotkać się z asystentem zdrowienia, pracownikiem socjalnym, terapeutą środowiskowym. Musi być na to miejsce i takie miejsca będą zapewnione po przebudowie pawilonu nr XVII.

Planowane efekty rzeczowe (mierzalne)

W ramach realizowanego Programu inwestycyjnego nastąpi przebudowa trzech pawilonów leczniczych, w wyniku której:

- 1) zostanie zwiększona całkowita powierzchnia obiektów o 276 m²;
- 2) zostanie zatrzymana degradacja zabytkowego obiektu wpisanego do rejestru zabytków;
- 3) poprawi się standard pobytu i leczenia pacjentów oraz zwiększy się dostępność do świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień.

W przypadku dwóch pierwszych zadań nastąpi zwiększenie liczby łóżek łącznie o 70 w najbardziej deficytowych działalnościach. W psychiatrii dzieci i młodzieży sprofilowanej na udzielanie świadczeń zdrowotnych dla młodych pacjentów kierowanych na podstawie postanowień sądów na wykonywanie środka leczniczego w warunkach podstawowego zabezpieczenia powstanie 30 łóżek. Natomiast w psychiatrii sądowej o wzmocnionym zabezpieczeniu dla dorosłych 40 łóżek. Przebudowany pawilon

ogólny w ramach Centrum Zdrowia Psychicznego ma na celu zmniejszenie liczby miejsc z 40 do 30, co spowoduje dostosowanie oddziału do aktualnych potrzeb, jednocześnie nastąpi podniesienie jego standardu oraz dostosowanie do obowiązujących przepisów prawnych. Dla wszystkich planowanych do przebudowania pawilonów zostanie zakupione wyposażenie niezbędne do funkcjonowania oddziałów.

VI. Prognozowany plan finansowy i harmonogram rzeczowy

VI.1. Prognozowany plan finansowy

Tabela 1. Prognozowany plan finansowy

Źródła finansowania inwestycji	Wartość Kosztorysowa Inwestycji (WKI) w złotych	Nakłady poniesione przed 2026 r. w złotych	Prognozowane nakłady w poszczególnych latach (w złotych):			
			2026 r.	2027 r.	2028 r.	2029 r.
Wkład własny Szpitala	4 999 700	171 500	1 198 917	1 959 358	1 484 925	185 000
Środki z Subfunduszu Infrastruktury Strategicznej – Fundusz Medyczny	44 997 300	-	11 304 750	18 148 725	13 878 825	1 665 000
OGÓŁEM	49 997 000	171 500	12 503 667	20 108 083	15 363 750	1 850 000

VI.2. Prognozowany harmonogram rzeczowy

Tabela 2. Prognozowany harmonogram rzeczowy

Etap realizacji inwestycji	Prognozowany harmonogram rzeczowy:			
	2026 r.	2027 r.	2028 r.	2029 r.
Przygotowanie terenu i przyłączenia obiektów do sieci				
Budowa obiektów podstawowych				
Instalacje				
Zagospodarowanie terenu i budowa obiektów pomocniczych				
Wyposażenie				
Prace przygotowawcze, projektowe, obsługa inwestorska, nadzory autorskie oraz ewentualnie szkolenia i rozruch technologiczny				

Minister Zdrowia będzie nadzorować realizację Programu inwestycyjnego zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym określonym umową na udzielenie dotacji celowej – w celu zapewnienia osiągnięcia zaplanowanego w Programie inwestycyjnym końcowego efektu rzeczowego oraz założonych do realizacji mierników. Zmiany w zakresie harmonogramu rzeczowo-finansowego nie wymagają zmiany Programu inwestycyjnego.

VII. Prognozowane mierniki programu

Tabela 3. Prognozowane mierniki programu

Rok realizacji	Zakres rzeczowy realizowanego celu	Wartość wg WKI w złotych	Mierniki - udział realizowanego zakresu rzeczowego	
			rocznie %	narastająco %
Przed 2026 r.	Przygotowanie terenu i przyłączenia obiektów do sieci	49 997 000	0,34	0,34
	Prace przygotowawcze, projektowe, obsługa inwestorska, nadzory autorskie oraz ewentualnie szkolenia i rozruch technologiczny			
2026 r.	Przygotowanie terenu i przyłączenia obiektów do sieci		25,01	25,35
	Budowa obiektów podstawowych			
	Instalacje			
	Zagospodarowanie terenu i budowa obiektów pomocniczych			
2027 r.	Prace przygotowawcze, projektowe, obsługa inwestorska, nadzory autorskie oraz ewentualnie szkolenia i rozruch technologiczny		40,22	65,57
	Przygotowanie terenu i przyłączenia obiektów do sieci			
	Budowa obiektów podstawowych			
	Instalacje			
	Zagospodarowanie terenu i budowa obiektów pomocniczych			
	Wyposażenie			
2028 r.	Prace przygotowawcze, projektowe, obsługa inwestorska, nadzory autorskie oraz ewentualnie szkolenia i rozruch technologiczny		30,73	96,3
	Przygotowanie terenu i przyłączenia obiektów do sieci			
	Budowa obiektów podstawowych			
	Instalacje			
	Zagospodarowanie terenu i budowa obiektów pomocniczych			
	Wyposażenie			
	Prace przygotowawcze, projektowe, obsługa inwestorska, nadzory autorskie oraz ewentualnie szkolenia i rozruch technologiczny			
2029 r.	Prace przygotowawcze, projektowe, obsługa inwestorska, nadzory autorskie oraz ewentualnie szkolenia i rozruch technologiczny	3,70	100,00	
	Przygotowanie terenu i przyłączenia obiektów do sieci			
	Budowa obiektów podstawowych			
	Instalacje			
	Zagospodarowanie terenu i budowa obiektów pomocniczych			
	Wyposażenie			